

Asia: VN/19615/2020

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi ilmailulain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Säännöskohtaiset huomiot

Lentokelpoisuuden tarkastustodistuksen myöntäminen ja uudistaminen (Ilmailulain 40 §)

Ei lausuttavaa tähän ehdotukseen.

Valtionavustus lentopaikkojen rakentamiseen ja ylläpitoon (Ilmailulain 88 a §)

Ei lausuttavaa tähän ehdotukseen.

Lentomenetelmät (Ilmailulain 110 §) ja lentoesteet (Ilmailulain 158 §)

Lentomenetelmien ja lentoesteiden yhteensovittamista koskevaan prosessiin ja kuulemisvelvoitteeseen liittyen (Ilmailulain 158 §), pidämme tärkeänä että myös ilmatilan käyttäjille varataan mahdollisuus antaa lausuntonsa esteen vaikutuksista lentomenetelmiin mm. lentoreitin optimointiin ja polttoainetehokkuuteen.

Tarkastuslentäjän vahingonkorvausvastuu (Ilmailulain 137 a §)

Ei lausuttavaa tähän ehdotukseen. Tarkastuslentomme suoritetaan simulaattorissa.

Ammattitaidon ylläpitäminen (Ilmailulain 152 §)

Ei lausuttavaa tähän ehdotukseen.

Viranomaisen tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus (Ilmailulain 153 §)

Ei lausuttavaa tähän ehdotukseen.

Miehittämättömän ilma-aluksen kulun ja lennätyksen havainnointi (Ilmailulain 169 a §)

Pidämme tätä tervetulleena täsmennyksenä ja parannuksena lentoliikenteen turva- että turvallisuusnäkökulmasta.

Lentoliikenneoikeuksien rajoittaminen (Liikenteen palveluista annetun lain 126 a §)

Ehdotetussa uudessa liikenteen palveluista annetun lain 126 a pykälässä säädettäisiin Liikenne- ja viestintäviraston toimivallasta kieltää, rajoittaa tai asettaa ehtoja liikenneoikeuksien käytölle 14 vuorokauden ajaksi reiteillä, joiden lähtö- tai saapumispaikka on Suomessa.

Mahdollisuus olemassa olevien liikenneoikeuksien käytön rajoittamiseen tulee EU:n lentoliikenneasetuksen 21 artiklasta. Lentoliikenneasetuksen mukaan liikenneoikeudet voidaan evätä, niitä voidaan rajoittaa tai asettaa ehtoja ennakoimattomista ja väistämättömistä olosuhteista johtuvien yllättävien ja lyhytaikaisten ongelmien ratkaisemiseksi. Suomessa julkisen vallan käytön tulee perustua lakiin ja näin ollen tulee lentoliikenneoikeuksien käytön kieltäminen, rajoittaminen tai ehtojen asettaminen niiden käytölle kirjata selkeästi ja riittävän täsmällisesti lakiin. Kolmansien maiden osalta noudatetaan lentoliikennesopimusten mukaisia neuvotteluelvoitteita ja riidanratkaisumenettelyitä. Kolmansille maille asettavissa lentoliikenneoikeuksien rajoituksia asetettaessa on syytä huomioida mahdolliset suomalaisiin lentoyhtiöihin kohdistuvat vastatoimet.

Uudella säännöksellä täsmennettäisiin Liikenne- ja viestintäviraston toimivaltuuksia. Nykyisin Liikenne- ja viestintävirasto on tehnyt päätökset lentoliikenteen rajoittamisesta ilmailulain 167 §:n perusteella. Esitysluonnoksessa kuvataan koronaviruskriisin aikana tehtyjä päätöksiä ja todetaan, että päätöksen olisivat kohdistuneet vain lentoihin Isoon-Britanniasta, Etelä-Afrikasta ja Pohjois-Makedonian Skopjesta. Lisäksi on syytä huomioida, että myös lentoja Irlannista rajoitettiin kyseisin päätöksin tammikuussa 2021.

Ehdotetun pykälän soveltaminen merkitsee perustuslaissa perusoikeutena turvatun elinkeinonvapauden rajoittamista ja näin ollen onkin esitysluonnoksessa tärkeää täyttää perusoikeutta rajoittavalta lailta vaadittavat edellytykset muun muassa rajoituksen suhteellisuudesta. Lentoliikenneoikeuksien käyttäminen tulisi olla viimesijaisena keinona, kun muut keinot eivät ole riittäviä, sekä rajoitusten käyttämiselle on esittää riittävän painavat objektiiviset perustelut.

Koronaviruskriisin hoidossa on ollut erittäin tärkeää, että terveysturvallisuudesta huolehditaan monin tavoin ja ryhdytään sellaisiin oikeasuhtaisiin toimiin, joilla on merkitystä epidemian hallinnan kannalta. Yksittäisten suorien lentoreittien rajoittaminen on ongelmallista niin oikeasuhtaisuuden kuin ylipäättänsä epidemian hallinnan näkökulmasta. Kilpailevat lentoyhtiöt tarjoavat vaihdollisia lentoyhteyksiä ja edellisten vuoden vaihteessa 2020-21 toteutettujen rajoitustoimien aikana matkustajilla oli mahdollisuus siirtyä käyttämään kilpailevia vaihdollisia yhteyksiä samaan aikaan kun suoria lentoja rajoitettiin. Vaihdolliset yhteydet lisäävät myös matkustajien kontakteja ja saattavat jopa lisätä tartuntariskiä, jos matkustajat ohjautuvat kauttakulkumaihin, joissa ei välttämättä ole riittäviä terveysturvallisuustoimia käytössä. Lisäksi lentoyhtiöillä on velvollisuus uudelleen reitittää suorille lennoille lipun ostaneet matkustajat. Lentojen rajoittamisen sijaan tulisikin ensisijaisesti panostaa terveysturvallisten matkustusta mahdollistavien matkustuskäytänteiden käyttöönottoon vastaavissa tilanteissa. Esimerkiksi kaikille kuljetuspalvelun tarjoajille laissa asetetut terveysturvallisuutta varmistavat toimet, kuten velvollisuus tarkastaa negatiivinen testitulokset, olisivat olleet huomattavasti tehokkaampi tapa torjua viruksen variantin leviämistä, kuin suorien lentojen kieltäminen.

Kaupallisen lentotoiminnan ilmoitus (Liikenteen palveluista annetun lain 128 §)

Lisäykset parantavat välillisesti siviili-ilmailun turvallisuutta ja kannatamme ehdotuksia.

Miehittämätöntä ilma-alustoimintaa koskevat rikkomukset (Liikenteen palveluista annetun lain 266 a §)

Lisäykset parantavat välillisesti siviili-ilmailun turvallisuutta ja kannatamme ehdotuksia.

Liikenneturvallisuuden vaarantaminen (Rikoslain 23 luvun 1 §)

Lisäykset parantavat välillisesti siviili-ilmailun turvallisuutta ja kannatamme ehdotuksia.

Muita ehdotuksia koskevat huomiot

Ei tarpeen esittää muita huomioita.

Yleiset huomiot

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne alla olevaan tekstikenttään

-

Koskinen Timo
Finnair Oyj - GIR/Timo Koskinen